Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2025/4382

9.9.2025

P10_TA(2025)0051

Smernice za proračun za leto 2026 – oddelek III

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. aprila 2025 o splošnih smernicah za pripravo proračuna za leto 2026, oddelek III – Komisija (2024/2110(BUI))

(C/2025/4382)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju člena 314 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

— ob upoštevanju člena 106a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo,

— ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 ([1]), skupnih izjav Parlamenta, Sveta in Komisije v zvezi s tem ([2]) ter povezanih enostranskih izjav ([3]),

— ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2022/2496 z dne 15. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 ([4]),

— ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2024/765 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 ([5]) (revizija večletnega finančnega okvira),

— ob upoštevanju svojega stališča z dne 16. decembra 2020 o osnutku uredbe Sveta o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 ([6]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2022 o nadgradnji večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027: odporen proračun EU, primeren za nove izzive ([7]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. oktobra 2023 o predlogu za vmesni pregled večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 ([8]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. februarja 2024 o osnutku uredbe Sveta o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 ([9]),

— ob upoštevanju Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU, Euratom ([10]),

— ob upoštevanju predloga Komisije za sklep Sveta z dne 22. decembra 2021 o spremembi Sklepa (EU, Euratom) 2020/2053 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije (COM(2021)0570) in svojega stališča z dne 23. novembra 2022 o tem predlogu ([11]),

— ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (prenovitev) ([12]) (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba),

([1]) UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([2]) UL C 444 I, 22.12.2020, str. 4.
([3]) UL C 445, 29.10.2021, str. 252.
([4]) UL L 325, 20.12.2022, str. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2496/oj.
([5]) UL L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj.
([6]) UL C 445, 29.10.2021, str. 240.
([7]) UL C 177, 17.5.2023, str. 115.
([8]) UL C, C/2024/1195, 23.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1195/oj.
([9]) UL C, C/2024/6751, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6751/oj.
([10]) UL L 424, 15.12.2020, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj.
([11]) UL C 167, 11.5.2023, str. 162.
([12]) UL L, 2024/2509, 26.9.2024, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) ([13]),

— ob upoštevanju obveznosti EU iz Pariškega sporazuma in zavez iz Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost,

— ob upoštevanju strategije EU za enakost spolov za obdobje 2020–2025,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. maja 2023 o vplivu vse višjih stroškov izposojanja za Instrument Evropske unije za okrevanje na proračun za leto 2024 ([14]),

— ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije ([15]),

— ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovodenju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev ([16]),

— ob upoštevanju medinstitucionalne razglasitve evropskega stebra socialnih pravic ([17]) z dne 13. decembra 2017,

— ob upoštevanju splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2025 ([18]) in skupnih izjav Parlamenta, Sveta in Komisije, ki so mu priložene,

— ob upoštevanju poročila Enrica Lette z naslovom Veliko več kot trg, predstavljenega v Evropskem parlamentu 21. oktobra 2024,

— ob upoštevanju poročila Maria Draghija o prihodnosti evropske konkurenčnosti, predstavljenega v Evropskem parlamentu 17. septembra 2024,

— ob upoštevanju poročila Saulija Niinistöja z naslovom Varnejši skupaj – krepitev evropske civilne in vojaške pripravljenosti, predstavljenega v Evropskem parlamentu 14. novembra 2024,

— ob upoštevanju predstavitve kompasa EU za konkurenčnost, ki jo je 29. januarja 2025 opravila predsednica Komisije Ursula von der Leyen,

— ob upoštevanju bele knjige z dne 19. marca 2025 o prihodnosti evropske obrambe, ki zagotavlja okvir za načrt ReArm Europe (JOIN(2025)0120),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. februarja 2025 z naslovom Dogovor o čisti industriji: skupni načrt za konkurenčnost in razogljičenje (COM(2025)0085),

— ob upoštevanju predloga Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2025 o spremembi uredb (EU) 2015/1017, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695 in (EU) 2021/1153 glede povečanja učinkovitosti jamstva EU v skladu z Uredbo (EU) 2021/523 in poenostavitve zahtev glede poročanja (COM(2025)0084),

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 18. februarja 2025 o proračunskih smernicah za leto 2026,

— ob upoštevanju člena 95 Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenj Odbora za zunanje zadeve, Odbora za promet in turizem, Odbora za regionalni razvoj ter Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja,

([13]) UL L 243, 9.7.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.
([14]) UL C, C/2023/1084, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1084/oj.
([15]) UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.
([16]) UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([17]) UL C 428, 13.12.2017, str. 10.
([18]) UL L, 2025/31, 27.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2025/31/oj.

— ob upoštevanju pisem Odbora za proračunski nadzor, Odbora za okolje, podnebje in varnost hrane, Odbora za industrijo, raziskave in energetiko, Odbora za kulturo in izobraževanje ter Odbora za ustavne zadeve,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A10-0042/2025),

Proračun za leto 2026: oblikovanje odporne, trajnostne in uspešne prihodnosti za Evropo

1. spominja, da je v EU za leti 2025 in 2026 predvidena gospodarska rast ([19]), ki naj bi jo spremljalo zmanjšanje inflacije; kljub temu ugotavlja, da še vedno vlada negotovost, ki izhaja iz ruske vojaške agresije proti Ukrajini, zaradi katere je neposredno ogrožena tudi varnost EU, ter čedalje hujše posledice podnebnih sprememb in krize biotske raznovrstnosti, ki se kažejo tudi v vse pogostejših in intenzivnejših naravnih nesrečah, dodatno pa jih zaostrujejo še nove občutne geopolitične spremembe, čedalje šibkejši na pravilih temelječ mednarodni red, povečane varnostne grožnje in porast svetovnega protekcionizma; poudarja, da mora EU v vse bolj nestabilnem okolju nujno okrepiti obrambne in varnostne zmogljivosti, socialno, ekonomsko in teritorialno kohezijo ter politično in strateško avtonomijo, zmanjšati odvisnost, povečati konkurenčnost in zagotoviti uspešno prihodnost celine in njenih prebivalcev, ki jih trenutno pestijo čedalje višji življenjski stroški;

2. je odločen poskrbeti, da se bo proračun za leto 2026 osredotočal na strateško pripravljenost in varnost, gospodarsko konkurenčnost in odpornost, trajnostnost ter krepitev enotnega trga, s čimer bo prebivalcem EU zagotovil trden ekosistem in uresničil njihove prednostne naloge ter tako okrepil socialno pravično in uspešno Evropo; poudarja, da so potrebne dodatne naložbe v varnost in obrambo, raziskave, inovacije, mala in srednja podjetja (MSP), zdravje, energijo, migracije, pa tudi v varovanje zemeljskih in morskih meja, vključno z digitalnim in zelenim prehodom, oblikovanje delovnih mest ter ustvarjanje priložnosti za mlade; vztraja, da mora vzporedno s tem potekati upravna poenostavitev, kot je navedeno v kompasu za konkurenčnost; vztraja, da je proračun EU največji naložbeni instrument z učinkom finančnega vzvoda, ki dopolnjuje nacionalne proračune in s tem omogoča EU, da se spoprijema s kompleksnostjo hitro spreminjajočega se sveta, hkrati pa svojim državljanom zagotavlja blaginjo, socialno kohezijo in stabilnost; je prepričan, da bi morala EU ta učinek vzvoda čim bolj izkoristiti za podporo ciljem in oblikovanju politik Unije ter za spodbujanje zasebnih naložb;

Naložbe v trdno, trajnostno in odporno gospodarstvo

3. je prepričan, da je mogoče v EU doseči solidno gospodarsko odpornost in trajnostnost s spodbujanjem javnih in zasebnih naložb, povečanjem inovacij in podpiranjem konkurenčnosti, tudi z odpravo vrzeli v znanjih in spretnostih ter spodbujanjem večje industrijske proizvodnje v Evropi kot vira za trdno gospodarsko rast in kakovostna delovna mesta, s čimer bi zagotovili strateško avtonomijo Unije ter poskrbeli, da bo EU ostala prožna in samozadostna pri soočanju s svetovnimi izzivi, motnjami in nestanovitnostjo; poudarja, da je treba spodbujati inovacije, namenjati prednost izobraževanju, zmanjšati stroške in upravno breme ter okrepiti enotni trg, zlasti na področju storitev;

4. v zvezi s tem znova poudarja, da so raziskave in inovacije še vedno ključnega pomena za uspeh EU v najsodobnejših industrijah ter novih čistih in trajnostnih tehnologijah; opozarja na dolgoletni cilj, da se naložbe v raziskave in inovacije povečajo na 3 % bruto domačega proizvoda (BDP); zato poziva, naj se v okviru programa Obzorje Evropa priskrbi več sredstev, da bi financirali vsaj 50 % vseh odličnih predlogov v vseh znanstvenih panogah, raziskovalcem, tudi podjetjem, zlasti malim in srednjim, pa omogočili, da dajo nove izdelke na trg ter se razširijo, poskrbijo za stabilno gospodarsko rast in povečajo konkurenčnost Unije v svetovnem gospodarstvu, s čimer bi akterje odvrnili od selitve v konkurenčne regije ter poskrbeli, da bo imela Evropa na voljo bazo znanja, ki jo potrebuje za uresničitev zavez iz zelenega dogovora;

([19]) Evropska komisija: Generalni direktorat za gospodarske in finančne zadeve, *Evropska gospodarska napoved – jesen 2024*, Urad za publikacije Evropske unije, 2024.

5. poudarja, kako pomembna sta ciljno usmerjena podpora pri spodbujanju javno-zasebnih partnerstev ter dostopno in povečano financiranje za mala in srednja podjetja, ki so hrbtenica evropskega gospodarstva in vir inovacij, pri čemer izpostavlja vlogo Evropskega sveta za inovacije, programa InvestEU in komponente programa za enotni trg za mala in srednja podjetja pri olajševanju delovanja zagonskih podjetij in širjenju inovativnih podjetij, saj jim pomagajo rasti in prispevajo k večji vlogi gospodarstva EU na svetovnem prizorišču; izraža zaskrbljenost, da bi utegnilo po podatkih iz vmesne ocene InvestEU do konca leta 2025 zmanjkati sredstev za številne finančne produkte, če se proračun medtem ne bo povečal; je seznanjen s predlogom Komisije v zvezi s tem; prav tako poudarja, da program za enotni trg omogoča tudi izkoriščanje celotnega potenciala čezmejne razsežnosti EU;

6. poudarja, da bo treba za posodobitev gospodarstva kombinirati javne in zasebne naložbe; v zvezi s tem poudarja, da je treba z zasebnimi naložbami čim bolj povečati učinek vzvoda javne porabe; opozarja, da bi morala ta prizadevanja privesti do poenostavitve in zmanjšati finančno breme za mala in srednja podjetja v EU, hkrati pa ohraniti standarde EU;

7. poudarja, da je nujno treba dodatno pospešiti digitalni in zeleni prehod, saj gre za katalizator v prihodnost usmerjenega in z viri gospodarnega gospodarstva, ki bo ostalo privlačno za inovativna podjetja, temeljilo na tržnih naložbah, zagotavljalo kakovostna delovna mesta in ne bo nikogar pustilo ob strani; se zavzema za občutne naložbe v digitalno infrastrukturo, ki bi bila podprta z ustrezno regulirano, v ljudi usmerjeno in zaupanja vredno umetno inteligenco, pa tudi kibernetsko varnostjo; poudarja, da je treba izboljšati osnovne digitalne spretnosti državljanov, da bodo ustrezale potrebam podjetij in da bodo državljani opremljeni za soočanje z dezinformacijami; poudarja tudi, da je treba povečati odpornost demokracije Unije v boju proti zlonamernemu tujemu vmešavanju;

8. se zaveda strateške vrednosti vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) in instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) pri prispevanju h gospodarskim, socialnim in podnebnim ciljem čezmejne prometne infrastrukture EU; poziva k razširitvi omrežja, zlasti na države kandidatke in strateške partnerje EU, kar zadeva strategijo EU za trajnostno in pametno mobilnost ter dopolnjevanje med omrežjem TEN-T in vseevropskimi energetskimi omrežji (TEN-E);

Bolje pripravljena Unija, sposobna učinkovitega odzivanja na krize

9. poudarja, da je treba izboljšati varnostne in obrambne zmogljivosti EU, da bi vzpostavili resnično obrambno unijo in se bolje pripravili na geopolitične izzive in nove hibridne varnostne grožnje, kot jih ne pomnimo, in se ustrezneje odzivali nanje; poudarja, da imajo skupni mehanizmi za naložbe, raziskave, proizvodnjo in javna naročila bistveno vlogo, tudi na področju novih prelomnih tehnologij, ki podpirajo neodvisno obrambno industrijo EU; meni, da ima sodelovanje na področju varnosti in obrambe dodano vrednost EU, saj ne povečuje le varnosti Evrope in njenih prebivalcev, temveč vodi tudi k večji učinkovitosti, morebitnim prihrankom, novim kakovostnim delovnim mestom in okrepljeni strateški avtonomiji; zato poziva, da je treba nemudoma povečati in veliko bolje usklajevati obrambne izdatke držav članic; zlasti poudarja, da je treba zagotoviti ustrezna sredstva za inovacije in okrepiti vojaške zmogljivosti držav članic ter njihovo interoperabilnost; je seznanjen, da je Komisija v svojem načrtu „ReArm Europe“ pozvala Evropsko investicijsko banko (EIB) ter druge mednarodne finančne institucije in zasebne banke v Evropi, naj dejavneje vlagajo v evropsko obrambno industrijo, hkrati pa ohranijo svoje dejavnosti in zmogljivosti financiranja; opozarja, kako pomembno je vlagati v opremo z dvojno rabo in jo razvijati, zlasti pa okrepiti vojaško mobilnost EU, kar zadeva financiranje prometne infrastrukture z dvojno rabo vzdolž prednostnih osi; poziva Komisijo, naj glede na vrzel v financiranju vojaške mobilnosti oceni možnost, ali je mogoče v ta namen uporabiti razpise v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope na področju prometa; poudarja, da je nujno treba okrepiti zmogljivosti EU na področju kibernetske varnosti za boj proti hibridnemu vojskovanju;

10. opozarja na vlogo vesoljskega programa EU za izboljšanje strateške varnosti Unije, saj omogoča uporabo v različne civilne in vojaške namene; poudarja, da je močan evropski vesoljski sektor bistven za evropsko varnost, odprto strateško avtonomijo, varno povezljivost, zaščito kritične infrastrukture ter spodbujanje dvojnega zelenega in digitalnega prehoda, zato potrebuje zadostna sredstva;

11. poudarja, da je glede na nove izzive na področju notranje in zunanje varnosti pomembno zagotoviti ustrezno izvajanje pakta o azilu in migracijah, hkrati pa v celoti spoštovati mednarodno pravo človekovih pravic ter načeli solidarnosti in pravične delitve odgovornosti; poudarja, da sta učinkovito upravljanje in zaščita kopenskih, zračnih in morskih zunanjih meja EU bistvena za ohranitev svoboščin schengenskega območja, pa tudi za varnost EU in njenih državljanov; poudarja, da je treba s preprečevanjem trgovine z ljudmi bolje zaščititi ljudi in okrepiti podporo za krepitev čezmejnega sodelovanja med državami članicami in Unijo v boju proti terorizmu, organiziranemu kriminalu, trgovini z drogami in kriminalnim mrežam, zlasti tistim, ki se ukvarjajo s tihotapljenjem migrantov in trgovino z ljudmi, da bi okrepili kazenski pregon in pravosodni odziv na te kriminalne mreže ter podprli države članice, ki se soočajo s hibridnimi grožnjami, zlasti instrumentalizacijo migrantov na mejah Unije, kot je opredeljena v uredbi o kriznih razmerah ([20]);

12. je zelo zaskrbljen, ker je Komisija financirala oziroma sofinancirala kampanje, ki so promovirale islamsko naglavno ruto, na primer s sloganom, da „je svoboda v hidžabu“; poudarja, da se kampanje, ki neposredno ali posredno promovirajo nošenje naglavne rute, v prihodnje ne smejo financirati iz proračuna Unije;

13. opozarja na ključno vlogo, ki jo imajo Sklad za integrirano upravljanje meja, Instrument za upravljanje meja in vizume ter Sklad za azil, migracije in vključevanje pri varovanju zunanjih meja; poleg tega poziva k ustreznemu financiranju zmogljivosti za varovanje meja kot bistvenega dela obsežne migracijske politike, vključno s fizično infrastrukturo, stavbami, opremo, sistemi in storitvami, potrebnimi na mejnih prehodih, kot je določeno v Prilogi III k uredbi o vzpostavitvi Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko ([21]), ter k izpolnjevanju zahtev v zvezi s pogoji za sprejem, vključevanjem, vračanjem in ponovnim sprejemom; ponovno poudarja, da lahko sporazumi o sodelovanju na področju upravljanja migracij in azila z državami, ki niso članice EU, ob polnem spoštovanju mednarodnega prava pomagajo preprečevati nedovoljene migracije in okrepiti varnost meja ter pomagajo pri boju proti nedovoljenim migracijam;

14. priznava, da je skupna kmetijska politika ključna strateška evropska politika za prehransko varnost in večjo avtonomijo EU pri cenovno dostopni in visokokakovostni proizvodnji hrane; poudarja ključno vlogo skupne kmetijske politike pri zagotavljanju dostojnega dohodka za kmete v EU ter produktivnega, konkurenčnega in trajnostnega evropskega kmetijstva; obžaluje, da so se zaradi inflacije neposredna plačila realno znatno zmanjšala, medtem ko se je upravno breme za kmete zaradi kopičenja birokracije povečalo; poziva Komisijo, naj zmanjša upravno breme, hkrati pa ohrani visoke proizvodne standarde in zahtevo po izvajanju zakonodaje EU; poziva k ustreznim sredstvom in zaščiti neposrednih plačil, da bodo lahko kmetje obvladali posledice inflacije, stroškov goriva, sprememb na svetovnem trgu hrane in trgovine ter neugodnih podnebnih dogodkov, ki vplivajo na kmetijsko proizvodnjo in ogrožajo prehransko varnost, tudi v najbolj oddaljenih regijah; v zvezi s tem opozarja na vlogo kmetijske rezerve; poudarja, da je treba pomagati malim in srednje velikim kmetijam ter novim in mladim kmetom, tako da se spodbuja generacijska pomladitev ter zagotavlja stalna podpora za promocijo kmetijskih proizvodov EU; poudarja, da je treba ustrezno podpreti raziskave in inovacije, da bi kmetijski sektor postal bolj trajnosten, vključno z upravljanjem voda, zlasti prek programa Obzorje Evropa, ne da bi zmanjšali evropsko kmetijsko proizvodnjo, obenem pa je treba preprečiti, da bi uvoženi proizvodi, ki ne izpolnjuje naših standardov, postali nelojalna konkurenca evropskim kmetom; pozdravlja, da Komisija pripravlja drugi sveženj za poenostavitev; poudarja, da je prehranska varnost bistvena za geopolitično stabilnost;

15. poudarja strateško vlogo ribištva in akvakulture ter meni, da ju je treba ustrezno podpreti; priznava, da skupna ribiška politika ribičem zagotavlja stabilen dohodek in dolgoročno prihodnost, saj prispeva k varstvu trajnostnih morskih ekosistemov, ki so ključni za konkurenčnost sektorja; vztraja, da je treba posebno pozornost nameniti ribiškim flotam EU, da bi izboljšali varnost in zaščito, med drugim z bojem proti nezakonitemu ribolovu, izboljšanjem delovnih pogojev, energetske učinkovitosti in trajnosti ter z obnovo ribiških flot; ponovno poudarja, da bi moral Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo podpirati kadrovsko politiko, ki bo omogočala reševanje prihodnjih izzivov, da bi spodbudili vključujoče, raznoliko in trajnostno modro gospodarstvo; izraža

([20]) Uredba (EU) 2024/1359 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o ravnanju v kriznih razmerah in primeru višje sile na področju migracij in azila ter spremembi Uredbe (EU) 2021/1147 (UL L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

([21]) Uredba (EU) 2021/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko v okviru Sklada za integrirano upravljanje meja (UL L 251, 15.7.2021, str. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1148/oj).

zaskrbljenost zaradi učinka konca prehodnega obdobja za brexit junija 2026 na ribiški sektor in sektor akvakulture;

16. poudarja, da je bilo konec leta 2023 približno 20 milijonov otrok izpostavljenih tveganju revščine ali socialne izključenosti, kar je približno četrtina vseh otrok v EU; zato meni, da bi si morali s proračunom EU bolj prizadevati za boj proti revščini otrok, tudi otrok migrantov, invalidnih otrok in otrok, ki živijo v negotovih družinskih razmerah, v skladu z evropskim jamstvom za otroke; ponavlja svoje prejšnje pozive, naj sredstva ESS+ vključujejo poseben in obsežen proračun za boj proti revščini otrok;

17. poudarja, da je povečevanje energetske varnosti in neodvisnosti še vedno bistvenega pomena za EU; poudarja vlogo EU pri zagotavljanju zanesljive oskrbe z energijo ter pomoči gospodinjstvom, kmetom in podjetjem pri obvladovanju nestanovitnosti cen in cenovnega razkoraka v primerjavi z ostalim svetom; zato poziva k dodatnim naložbam v kritično infrastrukturo in povezljivost, med drugim v obsežna čezmejna elektroenergetska omrežja in v infrastrukturo za vodik za sektorje, v katerih je težko zmanjšati emisije, a so bistveni predpogoj za razogljičenje evropske industrije, v nizkoogljične in obnovljive vire energije ter povezljivost, zlasti z ustreznim financiranjem Instrumenta za povezovanje Evrope, pa tudi v energijsko učinkovitost; poudarja, da je treba evropsko infrastrukturo prilagoditi prihodnjim potrebam po energiji v okviru prehoda na čisto in moderno gospodarstvo; poudarja, kako pomembne so naložbe v nove, razširjene in posodobljene interkonektorje za trgovanje z električno energijo, predvsem čezmejne zmogljivosti, za popolnoma povezan energetski trg EU, ki bo povečal zanesljivost raznolike oskrbe in odpornost Evrope na motnje na energetskem trgu, zmanjšal zunanje odvisnosti in posledično državljanom in podjetjem EU zagotovil cenovno dostopno in trajnostno energijo; v zvezi s tem poudarja, da je treba okrepiti sodelovanje z Afriko;

18. v zvezi s tem opozarja na sedanjo stanovanjsko krizo v Evropi, vključno s pomanjkanjem dostojnih in cenovno dostopnih stanovanj; zato poziva k hitrim dodatnim naložbam na podlagi kombinacije virov financiranja, vključno z EIB in nacionalnimi spodbujevalnimi bankami, na področjih, ki pozitivno vplivajo na znižanje življenjskih stroškov gospodinjstev, izboljšanje energetske učinkovitosti stavb in uporabo obnovljivih virov energije; poziva k usklajenemu pristopu na ravni EU, s katerim se bo spoštovalo načelo subsidiarnosti, spodbujala dobra praksa in učinkovito uporabljali obstoječi mehanizmi financiranja pri reševanju tega perečega izziva;

19. je zelo zaskrbljen zaradi hudih posledic podnebnih sprememb in krize biotske raznovrstnosti v Evropi in po svetu ter zaradi dejstva, da je bilo leto 2024 najtoplejše leto v zgodovini meritev; poziva k zadostnemu financiranju programa LIFE za financiranje projektov, povezanih s podnebjem in okoljem, tudi na področju blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, ter k večji proračunski prožnosti za ustrezno odzivanje na naravne nesreče v EU; obžaluje, da so vse pogostejše naravne nesreče terjale številne žrtve in povzročile dolgoročne uničujoče posledice za državljane, kmete in podjetja, ki se nahajajo in delajo v prizadetih regijah, pa tudi v prizadetih ekosistemih; poziva, naj se povečajo sredstva za Solidarnostni sklad EU, RESTORE (regionalna nujna pomoč za obnovo) in mehanizem EU na področju civilne zaščite, tudi za povečanje zmogljivosti rescEU, ki bodo omogočile strokovno učinkovitejše krepitve zmogljivosti, da bo mogoče državam članicam v kriznih razmerah ponuditi hitro in učinkovito podporo; priznava, da ima EU vlogo vozlišča za usklajevanje in izboljšanje pripravljenosti in zmogljivosti držav članic za takojšnje odzivanje na obsežne izredne razmere z resnimi posledicami, ter poudarja njeno dodano vrednost za države članice in državljane; v zvezi s tem poudarja, da je mehanizem EU na področju civilne zaščite konkreten izraz evropske solidarnosti, ki krepi vlogo EU pri odzivanju na krize; priznava, da Solidarnostni sklad Evropske unije ali kateri koli drug sklad sam ne more v celoti kompenzirati ekstremnih vremenskih pojavov, ki so vse pogostejši in hujši zaradi podnebnih sprememb danes in v prihodnosti; poudarja, da je treba vlagati v ukrepe za pripravljenost, preprečevanje in prilagajanje ter jih prednostno obravnavati, pri čemer je treba dati prednost sonaravnim rešitvam; poudarja, da je bistveno zagotoviti, da bo poraba Unije prispevala k blažitvi podnebnih sprememb, prilagajanju nanje in k infrastrukturi za odpornost v zvezi z vodo; poudarja, da so te naložbe veliko nižje od stroškov neukrepanja na področju podnebja;

Izboljševanje priložnosti za državljane v dinamični družbi

20. vztraja, da so stalne naložbe v program EU za zdravje in sklop za zdravje v programu Obzorje Evropa ključne za izboljšanje zdravja in pripravljenosti na prihodnje zdravstvene krize, posledično pa tudi za izboljšanje zdravstvenega stanja državljanov EU; poudarja, da so potrebne naložbe v zdravstvo, da bi dosegli največji možni učinek; poudarja svojo podporo celostnemu pristopu k regulaciji in financiranju evropskega ekosistema bioloških znanosti in biotehnologije, med drugim ustanavljanju vrhunskih evropskih grozdov odličnosti, kot osrednjega stebra močnejše evropske zdravstvene unije, ki bi mu bilo treba dodati evropski načrt za bolezni srca in ožilja ter življenjski slog, pri čemer bi se bilo treba osredotočiti na primarno in sekundarno preventivo kot ključna cilja za podaljšanje pričakovane življenjske dobe v EU; poudarja, da je treba vzpostaviti sistem oskrbe, ki bo nudil boljšo podporo, da bi se odzvali na demografske izzive in staranje prebivalstva; ponovno izraža podporo evropskemu načrtu za boj proti raku ter poudarja pomen evropskih naložb v boj proti otroškim boleznim, redkim boleznim in antimikrobični odpornosti; ponovno poudarja pomen vidika spola pri zdravju, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem ter dostopom do storitev; je zelo zaskrbljen zaradi krize duševnega zdravja v Evropi, ki je prizadela zlasti mlado generacijo, to krizo pa nedavni svetovni dogodki še zaostrujejo, zato je treba takoj ukrepati; poudarja, da je treba preprečiti pomanjkanje ključnih zdravil, zdravstvenih protiukrepov in zdravstvenih delavcev, ki je prisotno v nekaterih državah članicah; v zvezi s tem poziva k boljšemu usklajevanju na ravni EU in skupnemu javnemu naročanju zdravil, da bi se zmanjšali stroški;

21. poudarja pomen naložb v mlade generacije in njihove veščine, tako da se mladim zagotovi dostop do kakovostnega izobraževanja, saj so glavni nosilci sprememb in napredka; meni, da je bistveno, da imajo vsi študenti brez diskriminacije in v vseh državah članicah EU neoviran dostop do programa Erasmus+, in opozarja na bistveno vlogo programa Erasmus+ za kulturno izmenjavo, krepitev evropske identitete in spodbujanje miru z medsebojnim razumevanjem in sodelovanjem, zaradi česar je ta program postal temelj evropskega povezovanja in enotnosti; opozarja, da se je treba odzvati na pomanjkanje veščin, beg možganov ter povezavo med potrebami trga in veščinami; meni, da je treba opredeliti glavna področja za usposabljanje in preusposabljanje, da bi ohranili konkurenčnost delovne sile EU v prihodnosti; poudarja, da so potrebne dodatne naložbe v posodobitev izobraževalnih sistemov Unije, da bi jih pripravili na digitalni in zeleni prehod, oblikovali programe za talente in uvedli spodbude za mlade podjetnike; v zvezi s tem poudarja, kako pomembna so zadostna sredstva za programe EU, kot so Evropski socialni sklad+, Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota, ki so se izkazali za zelo učinkovite pri doseganju visoke stopnje zaposlenosti in pravičnega socialnega varstva, širjenju izobraževanja in usposabljanja po vsej Uniji, odpiranju novih zaposlitvenih možnosti ter spodbujanju veščin, udeležbe mladih ter enakih možnosti za vse; poziva Komisijo, naj stori vse, kar je v njeni moči, da bodo vsi univerzitetni študenti ostali upravičeni do sodelovanja v programu Erasmus+, tudi na Madžarskem;

22. želi spomniti, da so družine glavni steber, ki podpira breme socialnih izdatkov v EU, zlasti tiste, ki skrbijo za otroke; hkrati ugotavlja, da so družine tudi tiste, ki najbolj trpijo zaradi posledic zaporednih gospodarskih kriz, ki smo jih utrpeli v zadnjih 15 letih; zato poudarja, da jim je treba nameniti posebno pozornost pri ustreznih vidikih proračuna EU in prednostnih nalogah evropskega stebra socialnih pravic;

23. opozarja, da proračun EU prispeva k ciljem evropskega stebra socialnih pravic; poudarja vlogo proračuna EU pri prispevanju k pobudam, ki krepijo socialni dialog in olajšujejo mobilnost delovne sile, tudi v obliki usposabljanja, mreženja in krepitve zmogljivosti;

24. opozarja na vse večje grožnje in nevarnosti organiziranih in ciljno usmerjenih dezinformacijskih kampanj, ki jih tuji deležniki vodijo proti EU, s čimer spodkopavajo evropsko demokracijo; poziva k mobilizaciji vseh ustreznih programov Unije, vključno s programom Ustvarjalna Evropa, da bi se v letu 2026 financirali ukrepi, ki spodbujajo vključujočo digitalno in medijsko pismenost, zlasti za mlade, boj proti dezinformacijam ter boj proti sovražnemu govoru na spletu in ekstremističnim vsebinam, hkrati pa pospešujejo dejavno udeležbo državljanov v demokratičnih procesih ter varujejo svobodo in pluralnost medijev za dobro kulturno odpornost, kar je bistveno za uspešno demokracijo; obžaluje, da se je administracija ZDA pred kratkim odločila zmanjšati sredstva za Radio Free Europe/Radio Liberty in Voice of America, ter poziva Komisijo in države članice, naj preučijo vse možnosti, da bi glede na razvoj dogodkov tem medijskim hišam priskrbeli dodatna sredstva;

25. poziva Komisijo, naj poveča sredstva EU za zaščito državljanov, vseh veroizpovedi in javnih prostorov pred terorističnimi grožnjami, boj proti radikalizaciji in terorističnim vsebinam na spletu ter boj proti sovražnemu govoru in naraščajočemu antisemitizmu, sovraštvu do kristjanov ter sovraštvu do muslimanov in rasizmu;

26. obžaluje vse večje število kaznivih dejanj iz sovraštva, usmerjenih proti kristjanom in drugim verskim skupnostim; opozarja, da so kristjani najbolj preganjana verska skupnost na svetu; nadalje poziva Komisijo, naj nameni finančna sredstva za preprečevanje napadov na verske skupnosti, zlasti krščanske in judovske skupnosti, ki so bile v zadnjih mesecih tarča napadov v Evropi; poziva Komisijo, naj prednostno obravnava zaščito državljanov in vseh verskih skupnosti ter podpre boj proti terorističnim grožnjam, pri čemer naj se osredini na radikalizacijo in teroristične spletne vsebine;

27. poziva Komisijo, naj zagotovi hitro, celovito in ustrezno izvajanje ter dosledno izvrševanje akta o digitalnih storitvah ([22]), akta o digitalnem trgu ([23]) in akta o umetni inteligenci ([24]), tudi z dodelitvijo zadostnih človeških virov; poudarja pomen boja proti tujemu vmešavanju, obravnavanja nevarnosti pristranskih algoritmov ter varovanja preglednosti, odgovornosti in celovitosti digitalnega javnega prostora;

28. poudarja dodano vrednost financiranja programov na področju demokracije, pravic in vrednot; opozarja na pomembno vlogo, ki jo ima proračun EU pri spodbujanju evropskih vrednot iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji in podpiranju ključnih načel demokracije, pravne države, solidarnosti, vključenosti, pravičnosti, nediskriminacije in enakosti, vključno z enakostjo spolov; prav tako znova potrjuje bistveno vlogo programa Državljani, enakost, pravice in vrednote pri spodbujanju evropskih vrednot in pravic državljanov ter enakosti spolov, zlasti njegovega sklopa „Vrednote Unije“, s čimer se ohranja in nadalje razvija odprta, demokratična, enakopravna in vključujoča družba, ki temelji na pravni državi; poudarja, da so potrebni ciljno usmerjeni ukrepi za odpravo razlik med spoloma in spodbujanje enakih možnosti z dodeljevanjem sredstev EU; poudarja, da je podpiranje preiskovalnega novinarstva z zadostnimi viri strateška naložba v demokracijo, preglednost in socialno pravičnost; ponovno poudarja pomen programa Daphne in programa za enakost in pravice ter poudarja, da bi bilo treba nameniti potrebna sredstva boju proti vsem oblikam diskriminacije ter vsem oblikam nasilja;

29. poudarja dragoceno delo, opravljeno v okviru sklopa „Vrednote Unije“, ki med drugim zagotavlja neposredno financiranje organizacij civilne družbe kot ključnih akterjev v dinamičnih demokracijah; poudarja, da so državljani in organizacije civilne družbe, ki spodbujajo voljo in interese državljanov, jedro evropske demokracije; v zvezi s tem poudarja, kako pomembni so vsi programi EU in povečano financiranje za resnično sodelovanje civilne družbe, zlasti glede na negativni učinek razmer, v katerih mednarodni partnerji EU zmanjšujejo podporo za civilno družbo;

30. poziva k celovitemu in nujnemu izvajanju sporazuma o ustanovitvi medinstitucionalnega organa za etične standarde za člane institucij in posvetovalnih organov iz člena 13 Pogodbe o Evropski uniji; meni, da je korupcijski škandal družbe Huawei še dodatno pokazal, da mora organ začeti delovati brez odlašanja; se zavezuje, da bo priskrbel potrebne finančne in človeške vire, da bo lahko organ ustrezno izpolnjeval svoj mandat in izvajal svoje naloge;

([22]) Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

([23]) Uredba (EU) 2022/1925 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2022 o tekmovalnih in pravičnih trgih v digitalnem sektorju in spremembi direktiv (EU) 2019/1937 in (EU) 2020/1828 (akt o digitalnih trgih) (UL L 265, 12.10.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

([24]) Uredba (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828, (UL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

31. meni, da je za stabilnost in napredek Unije ter zaupanje njenih državljanov izjemno pomembno poskrbeti za pravilno uporabo sredstev Unije in sprejeti vse ukrepe za zaščito finančnih interesov Unije, zlasti z uporabo pogojevanja s pravno državo; poudarja, da obstaja nedvoumna povezava med spoštovanjem pravne države in učinkovitim izvrševanjem proračuna Unije v skladu z načeli dobrega finančnega poslovodenja na podlagi finančne uredbe; ponovno poudarja, da v skladu z uredbo o pogojenosti s pravno državo ([25]) uvedba ustreznih ukrepov ne sme vplivati na obveznosti vlad, da izvajajo program ali sklad, na katerega ukrep vpliva, zlasti ne na obveznosti, ki jih imajo do končnih prejemnikov; zato vztraja, da bi morala Komisija v primerih, ko nacionalne vlade kršijo načelo pravne države, preučiti alternativne načine za izvajanje proračuna, vključno z ocenjevanjem možnosti za preusmeritev v programe, ki se upravljajo neposredno in posredno, da bi zagotovili, da bodo lahko lokalni in regionalni organi, civilna družba in drugi upravičenci še naprej prejemali sredstva Unije, ne da bi pri tem oslabili uporabo uredbe; poudarja vlogo Evropskega računskega sodišča in njegovo stalno delovanje pri zaščiti preglednosti, odgovornosti in strogega spoštovanja uredb za vsak sklad in program;

Močna Unija v spreminjajočem se svetu

32. ugotavlja, da je potreba po ohranitvi in povečanju prisotnosti EU na svetovnem prizorišču čedalje pomembnejša zaradi stopnjevanja svetovnih konfliktov, geopolitičnih sprememb, prizadevanj za tuji vpliv po vsem svetu, zlasti glede na spremembe pri drugih večjih svetovnih ponudnikih pomoči; poudarja, da za uresničitev tega Unija potrebuje zadostna finančna sredstva in sredstva za ukrepanje, vključno z odzivanjem na večje krize v svojem sosedstvu in po svetu, zlasti z vidika nenadnega zmanjšanja mednarodnega financiranja; poudarja, kako pomemben je program humanitarne pomoči, in obžaluje, da se sredstva ne povečujejo sorazmerno z rekordno velikimi potrebami; poudarja, da je treba okrepiti vlogo EU kot vodilnega humanitarnega akterja, hkrati pa učinkovito obravnavati nastajajoče krize, zlasti v regijah, ki se soočajo z dolgotrajnimi konflikti, razseljevanjem, neustrezno prehransko varnostjo in naravnimi nesrečami; poudarja, da Unija potrebuje tudi zadostna sredstva za dolgoročne naložbe v vzpostavljanje globalnih partnerstev in poudarja pomen sodelovanja tretjih držav v programih Unije, kjer je to primerno;

33. poudarja, da se je varnostno okolje EU po nezakoniti, neizzvani in neupravičeni vojaški agresiji Rusije proti Ukrajini ter po nepredvidljivih spremembah v politikah njenih glavnih zaveznikov dramatično spremenilo; opozarja, da je pomembno s celovitim pristopom k varnosti, ki zajema vojaške in civilne zmogljivosti, zunanje odnose in notranjo varnost, povečati varnost državljanov ter vzpostaviti učinkovitost na področju obrambe in strateške avtonomije; poudarja pomen Sklada za notranjo varnost, da se zagotovi financiranje za boj proti vedno hujšim oblikam organiziranega kriminala s čezmejno razsežnostjo in kibernetski kriminaliteti; priznava, da večji obrambni izdatki bremenijo nacionalne proračune držav članic; poudarja, kako pomembno je, da države članice povečajo svoja prizadevanja in financiranje svojih obrambnih zmogljivosti na dosleden in dopolnjujoč način v skladu s smernicami Nata;

34. poudarja, da je imela ta vojna poleg ogromnih žrtev ukrajinskega prebivalstva, ki se upira ruski vojaški agresiji za našo skupno evropsko varnost, tudi znatne gospodarske in socialne posledice za ljudi po vsej Evropi; opozarja, da nekatere države članice, zlasti tiste s kopensko mejo z Rusijo in/ali Belorusijo v baltski regiji in najbolj izpostavljene države članice, pa tudi ranljivi gospodarski sektorji, še posebej čutijo posledice vojne in si v duhu solidarnosti EU zaslužijo podporo na področjih, kot so kmetijstvo, infrastruktura in vojaška mobilnost;

([25]) Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

35. znova izraža neomajno in celovito podporo Ukrajini v njenem boju za svobodo in demokracijo proti ruski agresiji, potem ko je minila tretja obletnica vojne na njenih tleh; poudarja, da je še vedno potrebna visoka raven financiranja, tudi na področju humanitarne pomoči in popravil kritične infrastrukture, ter izboljšane zmogljivosti na solidarnostnih pasovih med EU in Ukrajino; pozdravlja obnovljeno in okrepljeno namero Komisije in držav članic, da bodo enotno obravnavale nujne obrambne potrebe Ukrajine in dodatno podprle ukrajinsko gospodarstvo z zagotavljanjem redne in predvidljive finančne podpore ter omogočanjem naložbenih priložnosti; pozdravlja sporazum s Svetom o makrofinančni pomoči Ukrajini v višini do 35 milijard EUR, za kar naj bi uporabili zamrznjena ruska sredstva in novi mehanizem za sodelovanje pri posojilih za Ukrajino, da bi podprli njeno okrevanje, obnovo in modernizacijo ter spodbudili napredek na njeni poti pristopa k EU; poudarja, kako pomembno je zagotoviti odgovornost za najhujša mednarodna kazniva dejanja;

36. vztraja, da predpristopna sredstva koristijo tako državam širitve kot sami EU, saj se s financiranjem povečuje stabilnost v regiji; pozdravlja izvajanje načrta za rast za Zahodni Balkan, saj je ustrezen korak k nadaljnji podpori državam Zahodnega Balkana pri gospodarskem zbliževanju z enotnim trgom EU preko naložb in rasti v tej regiji; vztraja, da je treba v skladu z zavezanostjo EU širitvi in regionalni stabilnosti uporabiti potrebna sredstva za podporo pristopnemu procesu Moldavije; poudarja vlogo instrumenta za reforme in rast za Republiko Moldavijo in poudarja, da je treba zagotoviti zadostna finančna sredstva za njegovo celovito izvajanje; poudarja, da je pomembno države kandidatke stalno podpirati pri izvajanju potrebnih reform, povezanih s pristopom, zlasti v zvezi s pravno državo, bojem proti korupciji in demokracijo, pa tudi pri krepitvi njihove odpornosti ter preprečevanju hibridnih groženj in boju proti njim; poziva Komisijo, naj dodeli dodatna sredstva civilni družbi, neodvisnim medijskim organizacijam in novinarjem;

37. poleg tega poudarja, da sosedska politika EU, in sicer vzhodno in južno partnerstvo, prispeva k splošnemu cilju povečanja stabilnosti, blaginje in odpornosti sosed EU ter posledično večji varnosti naše celine; zato poudarja, da je pomembno okrepiti proračunske vrstice za južno in vzhodno sosedstvo za podporo političnim, gospodarskim in socialnim reformam v teh regijah, olajšanje mirovnih procesov in obnove ter pomoč beguncem, zlasti s stalnim, okrepljenim in predvidljivim financiranjem ter stalnim izvajanjem na terenu; opozarja, da mora EU s programom humanitarne pomoči še naprej blažiti druge krize in pomagati najranljivejšim prebivalcem po svetu, obenem pa ohranjati globalni položaj z instrumentom za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje za podporo pri spoprijemanju s svetovnimi izzivi, uveljavljanju človekovih pravic, svoboščin in demokracije, pa tudi za razvoj zmogljivosti organizacij civilne družbe in za uresničevanje mednarodnih zavez Unije na področjih podnebja in biotske raznovrstnosti v celovitem sistemu za spremljanje in nadzor;

Medsektorska vprašanja v proračunu za leto 2026

38. poudarja, da je odplačilo stroškov najemanja posojil za Instrument Evropske unije za okrevanje pravna obveznost EU in da zato ni diskrecijsko; ugotavlja, da so stroški izposojanja odvisni od hitrosti izplačil iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter od tržnih nihanj pri donosnosti obveznic, kot taki pa so posledično delno nepredvidljivi in nestabilni; zato vztraja, da mora Komisija v celotnem proračunskem postopku pošiljati zanesljive, pravočasne in točne informacije o stroških izposojanja v okviru instrumenta NextGenerationEU in o pričakovanih izplačilih iz mehanizma za okrevanje in odpornost, pa tudi o razpoložljivih sproščenih obveznostih; pričakuje, da bo Komisija posodobila napoved v zvezi s sproščenimi obveznostmi, ko bo predstavila predlog proračuna; opozarja, da se vse tri institucije strinjajo, da je namen odhodkov za kritje stroškov financiranja Next Generation EU zagotoviti, da programi in skladi EU ne bodo okrnjeni;

39. ponovno izraža podporo spremenjenim predlogom Komisije za uvedbo novih virov lastnih sredstev; je zelo zaskrbljen, ker ni nikakršnega napredka pri novih virih lastnih sredstev v Svetu, zlasti glede na vse večje naložbe in nepredvidene potrebe; meni, da je uvedba novih virov lastnih sredstev v skladu s časovnim načrtom iz medinstitucionalnega sporazuma iz leta 2020 bistvenega pomena za kritje stroškov izposojanja v okviru instrumenta NextGenerationEU, hkrati pa je zaščita za rezerve in mehanizme prilagodljivosti, potrebne za zadovoljitev teh potreb;

40. znova poudarja, da Parlament v celoti podpira kohezijsko politiko in njeno ključno vlogo pri uresničevanju prednostnih nalog politike EU in njeno splošno rast; poudarja, da je optimalna dodana vrednost kohezijske politike za državljane odvisna od njenega učinkovitega in pravočasnega izvajanja; prav tako poziva države članice in Komisijo, naj pospešijo izvajanje operativnih programov v okviru skladov z deljenim upravljanjem ter načrtov za okrevanje in odpornost, da bi zagotovili hitro izvrševanje proračuna in se izognili kopičenju zaostankov pri plačilih v zadnjih dveh letih večletnega finančnega okvira, zlasti z dodatno gradnjo zmogljivosti in tehnično pomočjo za države članice; ponovno poudarja, da je nujen trden in pregleden mehanizem za natančno spremljanje izplačil upravičencem;

41. ugotavlja, da je treba posebno pozornost nameniti podeželju in oddaljenim območjem, ki jih je prizadela industrijska tranzicija, in regijam, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot so otoške, čezmejne in gorske regije, ter tiste, ki so jih prizadele naravne nesreče; poudarja, da bi morale biti te regije deležne ustreznega financiranja za izravnavo posebnih značilnosti in omejitev njihovih strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer, kot je navedeno v členu 349 PDEU; poudarja, da je program POSEI bistvenega pomena za ohranjanje kmetijske dejavnosti v najbolj oddaljenih regijah in dajanje hrane na lokalne trge; poziva k povečanju proračuna programa, da bo odražal dejanske potrebe kmetov v teh regijah; ugotavlja, da tega povečanja od leta 2013 ni bilo, čeprav se kmetje v teh regijah soočajo z višjimi proizvodnimi stroški zaradi inflacije in podnebnih sprememb; poudarja tudi, da bi morali biti čezmorske države in ozemlja, povezani z Evropsko unijo, kot je navedeno v členih 198–204 PDEU, upravičeni do ustreznega financiranja za svoj trajnostni gospodarski in socialni razvoj, glede na njihov geopolitični pomen za svetovne pomorske trgovinske poti in ključna partnerstva, kot so tista za trajnostne vrednostne verige surovin;

42. ponovno poudarja, da bi bilo treba programe, politike in dejavnosti EU, kjer je to ustrezno, izvajati na način, ki bi spodbujal enakost spolov pri uresničevanju njihovih ciljev; pozdravlja delo, ki ga je Komisija opravila v zvezi z razvojem vključevanja vidika spola, da bi smiselno merili vpliv spola na porabo Unije, kot določa medinstitucionalni sporazum;

43. ugotavlja, da naj bi bil cilj 30-odstotnega vključevanja podnebnih ukrepov dosežen, in sicer 33,5 % v letu 2025, medtem ko bo cilj biotske raznovrstnosti v letu 2025 pod 8,5 % in da cilj 10 % v letu 2026 ne bo dosežen, če ne bodo sprejeti namenski ukrepi; poudarja, da so potrebna nadaljnja prizadevanja za doseganje ciljev vključevanja podnebnih ukrepov in biotske raznovrstnosti, določenih v Medinstitucionalnem sporazumu v proračunu Unije in odhodkih Instrumenta Evropske unije za okrevanje;

44. poudarja, da bi moral proračun Unije za leto 2026 biti usklajen z ambicijami Unije, da postane podnebno nevtralna najpozneje do leta 2050, pa tudi z mednarodnimi obveznostmi Unije, zlasti v skladu s Pariškim in Kunming-montrealskim sporazumom, ter bi moral znatno prispevati k izvajanju evropskega zelenega dogovora in strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030;

45. opozarja, da je učinkovito izvajanje programov mogoče le, če za njimi stoji predana uprava; poudarja, da organi in decentralizirane agencije opravljajo ključno delo, ter meni, da morajo imeti ustrezno osebje in zadostna sredstva, pri čemer je treba upoštevati inflacijo, da bodo lahko učinkovito opravljali svoje naloge in prispevali k uresničevanju političnih prednostnih nalog Unije, tudi kadar prejmejo nove naloge in mandate;

46. opozarja, da morajo v skladu s finančno uredbo države članice in Komisija pri izvajanju proračuna zagotoviti skladnost z Listino o temeljnih pravicah in spoštovati vrednote Unije iz člena 2 PEU; poudarja zlasti člene 137, 138 in 158 finančne uredbe ter opozarja na obveznost Komisije in držav članic, da iz sredstev Unije izključijo vse osebe ali subjekte, ki so bili s pravnomočno sodbo spoznani za krive terorističnih kaznivih dejanj, pa tudi terorističnih dejavnosti, spodbujanja, pomoči, napeljevanja ali poskusa storitve takih kaznivih dejanj ter korupcije ali drugih hudih kaznivih dejanj; poudarja, da je treba okrepiti prizadevanja za boj proti goljufijam na ravni Unije in držav članic ter v ta namen zagotoviti ustrezne finančne in človeške vire, ki krijejo celotno strukturo Unije proti goljufijam; opozarja, da je treba programu Unije za boj proti goljufijam zagotoviti zadostna finančna sredstva;

47. poudarja, da je pri ozaveščanju o dodani vrednosti, ki jo EU prinaša državljanom, podjetjem in partnerjem, pomembna učinkovita komunikacija ter prepoznavnost politik in programov EU;

°
° °

48. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču.